

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระภูณิ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๕๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ว่า ศาลแพ่งได้ส่งคำโต้แย้งของนายสุริยะ อุบัติศฤงศ์ จำเลยที่ ๒ กับพวก ผู้ร้อง ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ข. ๑๕๗๖๗/๒๕๕๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสามหรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ดังนี้

๑. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ยื่นคำฟ้องต่อศาลแพ่ง ตามคดีหมายเลขดำที่ ข. ๑๕๗๖๗/๒๕๕๑ โดยมีบริษัท มิวเร็กซ์ จำกัด นายสุริยะ อุบัติศฤงศ์ นายเจริ อุบัติศฤงศ์ นายยาสีโอะ มิวระ นางสาวทวิศรี อุบัติศฤงศ์ และบริษัท บลูแคนยอนพรอพเพอร์ตี้ จำกัด เป็นจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ตามลำดับ โดยโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ เป็นผู้กู้ยืมและจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๖ ในฐานะผู้ค้ำประกันเพื่อให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี ขายลดตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน และบังคับจำนอง รวมเป็นเงิน ๒,๕๕๕,๔๘๓,๘๗๓.๑๕ บาท ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลาง เพื่อขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการได้ และต่อมาวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ศาลแพ่งมีคำสั่งว่า เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยที่ ๑ แล้ว ทำให้ศาลต้องงดการพิจารณาในส่วนของจำเลยที่ ๑ ไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จึงให้จำหน่ายคดีชั่วคราวสำหรับจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยอื่นโจทก์ประสงค์จะดำเนินคดีต่อไป

๒. จำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๔ และจำเลยที่ ๕ ยื่นคำร้องลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่า การที่ศาลไม่สั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวจำเลยทั้งสามด้วยนั้น จำเลยทั้งสามเห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จะนำมาใช้บังคับไม่ได้ด้วยเหตุผลว่า

(๑) มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” ซึ่งมีความหมายว่าลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน ซึ่งต้องรับผิดชอบหนี้เดียวกันและในคดีเดียวกันย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอกันในกฎหมาย และต้องได้รับ

ความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่บทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกัน แต่ไม่ได้ให้งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกัน ย่อมถือไม่ได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวของกฎหมายให้ความเสมอภาคกันระหว่างลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน กับถือไม่ได้ด้วยว่า บทบัญญัติดังกล่าวให้ความคุ้มครองลูกหนี้และผู้ค้ำประกันเท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้ค้ำประกันเป็นเพียงบุคคลที่สมัครใจเข้ารับผิดชอบชดใช้เงินแทนเมื่อลูกหนี้ที่ตนค้ำประกันในจำนวนหนี้ที่ลูกหนี้อยู่ต่อโจทก์ แต่ไม่เงินวงเงินค้ำประกัน หากการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันต้องงดไป โดยที่ไม่งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันด้วย ผู้ค้ำประกันก็จะต้องชดใช้หนี้ที่ตนค้ำประกันตามคำพิพากษาต่างๆ ที่ลูกหนี้เป็นผู้รับผิดชอบต่อโจทก์โดยตรง แต่เมื่อการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันงดไปโดยที่ไม่งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้ำประกันด้วย ผู้ค้ำประกันกลับกลายเป็นผู้รับผิดชอบก่อนที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบ ศาลก็จะพิพากษาให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ โดยที่ไม่วพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้ด้วย ซึ่งผู้ค้ำประกันอาจต้องรับผิดชอบยิ่งไปกว่าลูกหนี้ชั้นต้นที่ขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ค้ำประกันที่ได้ชำระหนี้ให้โจทก์แทนลูกหนี้ไปตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิไล่เบียดเอาเงินคืนได้จากลูกหนี้ แต่เมื่อลูกหนี้อยู่ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และพ้นกำหนดขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ผู้ค้ำประกันก็จะไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้เอาจากลูกหนี้ได้ ผลร้ายก็จะตกแก่ผู้ค้ำประกัน การที่ลูกหนี้และผู้ค้ำประกันไม่มีความเสมอภาคและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่เท่าเทียมกัน ด้วยเหตุเพราะพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติไว้ บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

(๒) มาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้” ความเป็นลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน ถือว่าเป็นความแตกต่างในเรื่อง “สถานะของบุคคล” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้ เมื่อบทบัญญัติของมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ของพระราชบัญญัติล้มละลายฯ บัญญัติให้งดการพิจารณาในส่วนของผู้ค้ำประกัน ในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน ย่อมถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติเพราะบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นลูกหนี้ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาในคดีที่ตนถูกฟ้อง แต่อีกบุคคลหนึ่งในสถานะที่เป็นผู้ค้ำประกันในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกันไม่ได้รับการปฏิบัติโดยการงดการพิจารณาคดีในทำนองเดียวกัน การปฏิบัติที่ไม่เสมอภาคกันนี้ต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ของพระราชบัญญัติล้มละลายฯ จึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ เพราะขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม จึงจะนำมาใช้บังคับมิได้ ขอให้สงคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๓. ศาลแพ่งพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสาม ผู้ร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

วรรคสาม การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑)

มาตรา ๕๐/๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

๑๓๑

(๕) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้ อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตศาลชำระคดี หากมูลแห่งนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตศาลชำระคดีไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๑๓๑

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้ง มาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้น ตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลแพ่งส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นกรณีที่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลแพ่ง ส่งคำโต้แย้งได้และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้

ประเด็นหลักต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ในหมวด ๓/๑ เริ่มตั้งแต่มาตรา ๕๐/๑ ถึงมาตรา ๕๐/๕๐ เป็นบทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เหตุผลความจำเป็น ที่ต้องตรากฎหมายในส่วนนี้ก็คือ “เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคล ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว อันควรได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ประสงค์ จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการ แต่เนื่องจากมาตรา ๕๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อนนี้ขึ้นโดย รู้อยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันการเงิน หรือเอกชนรายใดยินยอมให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ชั่วคราว ลูกหนี้จึงต้องตกเป็นบุคคลล้มละลาย ทั้งๆ ที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูได้หากได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สมควรที่จะมีบทบัญญัติคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหนี้ ให้มีโอกาสชำระหนี้ได้อย่างเป็นธรรมด้วย อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญ ก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” เหตุผลสำคัญของการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือมิให้บริษัทที่ประสบปัญหาทางการเงินต้องเลิกกิจการและล้มละลายไปในที่สุด ประการที่สำคัญ ก็คือ หากบริษัทเหล่านั้นอยู่ในสภาพที่สามารถจะฟื้นฟูให้กลับมาดำเนินธุรกิจแสวงหา กำไรต่อไปได้ตามปกติแต่ต้องล้มเลิกกิจการหรือล้มละลายไปย่อมไม่เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่อย่างไร ที่เห็นได้ชัดคือ เกิดสภาพการว่างงาน ซึ่งหากบริษัทนั้นเป็นบริษัทใหญ่มีพนักงานเป็นจำนวนมาก

การเลิกกิจการ หรือการล้มละลายของบริษัทย่อมก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากแก่สังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้จะเกิดการสูญเสียทรัพย์สินทางธุรกิจ ขาดการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้นให้คุ้มค่า เพราะทรัพย์สินของบริษัทต้องถูกขายไปในราคาที่ไม่สมควรเพื่อประโยชน์ในการแบ่งชำระหนี้ให้แก่บรรดาเจ้าหนี้ นับว่าเป็นความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลายของบริษัทจะได้รับความเสียหายมาก เพราะอาจจะไม่ได้รับชำระหนี้เลย หรือไม่ได้รับชำระหนี้ตามจำนวน ดังนั้น การขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ จึงมีผลประโยชน์ต่อเจ้าหนี้และลูกหนี้ ส่วนจะมีผลกระทบต่อผู้ค้าประกันหรือไม่ จะได้พิจารณาต่อไป

คำร้องโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) บัญญัติให้ศาลงดการพิจารณาคดีในส่วนของลูกหนี้ แต่ไม่ได้ให้งดการพิจารณาคดีในส่วนของผู้ค้าประกัน จึงเป็นบทบัญญัติที่ไม่ให้ความเสมอภาคระหว่างลูกหนี้กับผู้ค้าประกัน และไม่ให้ความคุ้มครองลูกหนี้ และผู้ค้าประกันอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติในเรื่องสถานะของบุคคล บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้บุคคล มีความเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ประกอบกับบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ในส่วนที่ เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้าประกันแล้วจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ เป็นบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ให้ความคุ้มครอง การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เพราะหากไม่มีบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ลูกหนี้ซึ่งมีหนี้สินล้นพ้นตัวย่อมไม่มีโอกาสที่จะ ได้รับการฟื้นฟูกิจการ เพราะบรรดาเจ้าหนี้ต่างก็จะใช้สิทธิของตน จนอาจเป็นผลให้ไม่มีทรัพย์สินเหลือพอ ที่จะดำเนินการฟื้นฟูกิจการ จึงจำเป็นต้องห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่ง เกี่ยวกับทรัพย์สินของ ลูกหนี้และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในส่วนของนิติสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้ และผู้ค้าประกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิฟ้องคดีเพื่อให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ตามสัญญา ค้ำประกัน เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ผู้ค้าประกันก็มีสิทธิยกข้อต่อสู้ของลูกหนี้และของตนเองขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้ ซึ่งหากผู้ค้าประกันต้องชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้แทนลูกหนี้ ผู้ค้าประกันย่อมมีสิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาจากลูกหนี้ เพื่อต้นเงินกับดอกเบี้ย และเพื่อการที่ต้องสูญหายและเสียหายไปอย่างไรๆ เพราะการค้ำประกันนั้น และสิทธิไล่เบี้ยดังกล่าวของผู้ค้าประกัน ก็ได้รับความคุ้มครองตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๒๗ วรรคสอง และมาตรา ๑๐๑ กล่าวคือ ผู้ค้าประกันมีสิทธิขอรับ ชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน และแม้ศาล

จะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเพราะเหตุการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือไม่สำเร็จตามแผน ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ยังมีสิทธิดังกล่าวตามมาตรา ๕๐/๑๕ หรือแม้ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ก็มีสิทธิตามมาตรา ๕๐/๑๗ คือยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ เพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ เห็นได้ว่ากฎหมายให้ความเสมอภาคกันในระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ค้ำประกัน แม้มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) จะห้ามมิให้เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ซึ่งเป็นผลให้เจ้าหนี้ต้องฟ้องผู้ค้ำประกันแต่ฝ่ายเดียว อันเป็นสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ผู้ค้ำประกันซึ่งได้ชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้แทนลูกหนี้ และมีสิทธิไต่เบี่ยลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็ยังคงได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนได้ชำระให้กับเจ้าหนี้ รวมทั้งดอกเบี้ยและเพื่อการที่ต้องสูญหายและเสียหายไปอย่างไร้ เพราะการค้ำประกันนั้น และการให้ความคุ้มครองสิทธิไต่เบี่ยซึ่งได้รับอนุญาตให้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ยังคงมีอยู่ต่อไป แม้ภายหลังศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเพราะเหตุการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน หรือไม่สำเร็จตามแผน หรือแม้ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันก็ยังมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ หรือหากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เป็นผลสำเร็จลูกหนี้ก็จะกลับมามีความสามารถชำระหนี้ได้อันจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันอย่างเสมอกัน ดังนั้น มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม บัญญัติเรื่องการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ การกระทำที่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัตินั้น ได้แก่ การปฏิบัติที่แตกต่างกันต่อบุคคลที่มีฐานะหรือข้อเท็จจริงที่เหมือนกัน เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงของลูกหนี้และผู้ค้ำประกันในคดีเดียวกันอันเกิดจากมูลหนี้เดียวกัน จะเห็นได้ว่า การที่จะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการของบุคคลใด บุคคลนั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๓ เพราะหากขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์เพียงข้อใดข้อหนึ่งศาลก็จะมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอตามมาตรา ๕๐/๑๐

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องจึงเห็นได้ว่า ผู้ค้าประกันมิได้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๕๐/๓ จึงต้องถือว่าผู้ค้าประกันมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกับลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้อง ขอให้ฟื้นฟูกิจการ และงดการพิจารณาคดีแก่บุคคลเหล่านั้น ดังนั้น การที่ศาลงดการพิจารณาคดีของลูกหนี้ โดยมีได้งดการพิจารณาคดีของผู้ค้าประกัน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ดังนั้น มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ จึงไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ